

Vergaderjaar 1991-1992

22 469

Wijziging van de Wet op het basisonderwijs, de Overgangswet WBO, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en de Overgangswet ISOVSO inzake beperking van de rentevergoeding voor schoolterreinen en houdende wijziging van de vergoedingen voor schoolterreinen en gebouwen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 30 januari 1992

De vaste Commissie van onderwijs en wetenschappen¹ brengt als volgt verslag uit van haar bevindingen met betrekking tot dit wetsvoorstel. Onder het voorbehoud dat de regering tijdig zal hebben geantwoord, acht de Commissie de plenaire behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De leden van de CDA-fractie hadden met belangstelling kennisgenomen van dit wetsvoorstel. Dit wetsvoorstel was een verdere uitwerking van de overeenkomst tussen de regering en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten dd. 2 oktober 1991, zo constateerden deze leden. Een en ander vloeide voort uit de behandeling van de begroting voor het jaar 1991.

Reeds in een eerder stadium waren de tot deze fractie behorende leden er van overtuigd dat de overeenkomst beter voldeed aan de opvattingen van de Kamer. Het tot 2/3 gedeelte beperken van de rentevergoeding voor de grondkosten hetgeen een opbrengst van f 35 miljoen op jaarbasis realiseert, konden zij daarom billijken.

Bij de leden van de CDA-fractie leefden nog enkele vragen. Waarom heeft de staatssecretaris niet gekozen voor een verschil in lengte dat ontstaat tussen de aflossingsperiode van het gebouw en die van het terrein. Voorts wilden deze leden de aandacht vragen voor de opmerking van de Raad voor de Gemeentefinanciën: «eraan te hechten dat de grondslag van de rentevergoeding alsmede het te voeren reconventie-beleid eenduidig worden vastgelegd en dat daarbij wordt aangesloten bij de termijn die wordt gehanteerd door financiële instellingen zoals de Bank voor Nederlandse Gemeenten.»

De leden van de PvdA-fractie konden eveneens grotendeels instemmen met de nu voorgestelde invulling van de «tweede tranche» van de grondkostenmaatregel. Het afzien van het voorstel tot het niet langer vergoeden van de rente voor de grond tot tweederde deel van de rente, is een aanmerkelijke verbetering in vergelijking met het oorspronkelijke voorstel. In de voorbereiding van het wetsvoorstel inzake

¹ Samenstelling:

Leden: Hermes, (CDA), Beinema (CDA), Van Leijenhof (CDA), voorzitter, Niessen (PvdA), Ginjaar-Maas (VVD), ondervoorzitter, Van der Vlies (SGP), Lankhorst (Groen Links), Franssen (VVD), Jorritsma-Lebbink (VVD), Janmaat-Abee (CDA), Leijnse (PvdA), Nuis (D66), De Cloe (PvdA), Lilipaly (PvdA), Van Gelder (PvdA), Frissen (CDA), Van de Camp (CDA), Tuinstra (CDA), Netelenbos (PvdA), Versnel-Schmitz (D66), Witteveen-Hevinga (PvdA), Huibers (CDA) en Quint-Maagdenberg (PvdA).
Plv. leden: Boers-Wijnberg (CDA), G. H. Terpstra (CDA), Reitsma (CDA), Akkerman (PvdA), Kamp (VVD), Schutte (GPV), Willems (Groen Links), Dees (VVD), Korthals (VVD), Van der Hoeven (CDA), Buurmeijer (PvdA), Ter Veer (D66), Van Gijzel (PvdA), Huys (PvdA), Vermeend (PvdA), Deetman (CDA), Lansink (CDA), Roosen-van Pelt (CDA), Beijlen-Geerts (PvdA), Groenman (D66), Leerling (RPF), Van Iersel (CDA) en J. H. van den Berg (PvdA).

vergoeding van de schoolterreinen (kamerstuk 21 940) hadden deze leden al opgemerkt dat het oorspronkelijke voornemen niet aanvaardbaar zou zijn geweest.

Als de regering naar tevredenheid op de navolgende kanttekeningen reageert, zou dit de instemming volledig(er) kunnen maken!

Nu voor de vergoeding van de rente en aflossing van het schoolgebouw wordt overgegaan van een 40-jarige naar een 60-jarige aflossing, stelt de Raad voor de Gemeente Financiën (RGF) dat logischerwijs ook voor de grond zou moeten worden aangesloten bij de 60-jarige systematiek. Immers, zo schrijft de RGF, zolang het onderwijsgebouw wordt geacht mee te gaan, kan de gemeente ook niet worden geacht over de grond te beschikken. De leden van de PvdA-fractie verzochten de regering nader te verduidelijken waarom deze suggestie ondermeer vanwege uitvoeringstechnische gronden, niet de voorkeur verdient. Zijn aan de uitvoering van de suggestie van de RGF voor het rijk en/of de gemeente kosten verbonden?

De leden van de PvdA-fractie verzochten de regering duidelijker dan tot nu toe was gebeurd in de memorie van toelichting, te reageren op de opstelling van de RGF dat de verlenging van de aflossingstermijn op termijn het rijk zelfs meer kost omdat langer rente dient te worden vergoed.

Indien deze stelling juist is, wat zijn dan de financiële consequenties van de voorgestelde maatregel, die in feite inhoudt het verder voor zich uitschuiven van verplichtingen?

De leden van de PvdA-fractie verzochten de regering de financiële consequenties voor het rijk aan te geven van het voorstel om de beperking van de rentevergoeding voor de schoolterreinen niet met terugwerkende kracht in te voeren? Op welke wijze worden deze financiële consequenties opgelost?

Tot slot vroegen deze leden aandacht voor een tweetal aspecten. Waar de RGF een spanning constateert tussen het voorliggende bezuinigingsvoorstel en het kabinetsbesluit om het huisvestingsbeleid te decentraliseren naar de gemeenten, merkt de regering op dat daar evenwel nu nog geen rekening mee kan worden gehouden; «Bij de laatstgenoemde operatie zal moeten worden bekeken welke mogelijkheden er zijn».

Het is toch zo, zo vroegen deze leden, dat het kabinet reeds een principe besluit heeft genomen om het huisvestingsbeleid territoriaal te decentraliseren (zie kamerstuk 22 236 van 30 augustus 1990)?

Hoe verhoudt zich het geplande ingangsjaar 1994 met de opmerkingen van de staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen dat er tot 1995 geen wijzigingen zullen optreden (zie Uitleg nr. 26, blz. 21). Voor wie zijn de financiële consequenties van een latere invoering van dit decentralisatie besluit? Kan de regering in dit kader een overzicht geven van centrale regelgeving die de afgelopen tijd de beleidsruimte voor de gemeente steeds verder heeft beperkt (bijvoorbeeld de uniforme rijksregeling voor het vakonderwijs in het basisonderwijs)?

De leden wensten daarnaast op te merken dat zij van mening waren dat volledige overeenstemming tussen het rijk en de VNG – en dit in tegenstelling tot datgene wat de Onderwijsraad hierover opmerkt – nog niet vanzelfsprekend betekent dat het gewenst is dat de voorziene wetswijzigingen tot stand worden gebracht.

De leden van de SGP-fractie hadden kennis genomen van het wetsvoorstel inzake beperking van de rentevergoeding voor schoolterreinen en wijziging van de vergoedingen voor schoolterreinen en gebouwen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs. Ook zij wensten enkele opmerkingen te maken. Deze leden hadden uit de

toelichting begrepen dat verwacht wordt dat het rijk wordt gecompenseerd voor de waardevermindering van de grond door nog slechts twee-derde gedeelte van de rentevergoeding voor de grond te verstrekken. Zij vroegen of deze verwachting kan worden onderbouwd. Wat betreft de verlenging van de aflossingsperiode van 40 naar 60 jaar vroegen de leden van de SGP-fractie wat hiervan de consequenties op lange termijn voor het rijk zijn. Is hier niet sprake van het vooruitschuiven van verplichtingen, die het rijk op termijn meer zullen kosten? Deze leden verwezen wat dit betreft ook naar de kritiek van de Raad voor de Gemeente Financiën, waarbij zij overigens opmerkten dat hen was opgevallen dat naar dit onderdeel van het advies van de RGF niet is verwezen in paragraaf 2 van de memorie van toelichting.

Deze leden wezen op de samenhang tussen de onderhavige wijzigingen, die bezuinigingen inhouden, en de eventuele decentralisatie van het huisvestingsbeleid, die ook gepaard gaat met een bezuiniging namelijk in de vorm van een efficiëncykorting. Zij verzochten de regering nader op deze eventuele samenloop in te gaan.

De leden van de SGP-fractie hadden met instemming geconstateerd dat is afgezien van terugwerkende kracht voor wat betreft de beperking van de rentevergoeding. (Voor)tijdige aankondigingen van beleidsvoornemens kunnen naar hun mening nooit op zichzelf een rechtvaardiging zijn voor het invoeren van maatregelen met terugwerkende kracht.

De voorzitter van de Commissie,
Van Leijenhorst

De griffier van de Commissie,
Hillen